

Ks § 109

Bos § 68

Dnr KS 0008/2018

Uppföljning av skolresultat läsåret 2016/2017

Bildnings- och sociala utskottet

Ärendebeskrivning

Utredare Torbjörn Lentz och kanslichef Anders Andersson har inkommit med uppföljning daterad den 2 maj 2018 av grundskolans resultat läsåret 2016/2017.

Utredare Torbjörn Lentz och kanslichef Anders Andersson föredrar ärendet.

Förslag

Utredare Torbjörn Lentz och kanslichef Anders Andersson föreslår kommunstyrelsen godkänna uppföljningen.

Bildnings- och sociala utskottets beslut

Bildnings- och sociala utskottet beslutar att efter revideringar gjorts i uppföljningen, hänskjuta ärendet till kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen

Ärendebeskrivning

Utredare Torbjörn Lentz föredrar ärendet.

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen godkänner uppföljningen.

Expediering:

Utredare Torbjörn Lentz

Kanslichef Anders Andersson

2018-05-14

Kommunstyrelsen

Uppföljning av grundskolans resultat

Ärendebeskrivning

Bilagt denna skrivelse finns ett antal uppföljningar av resultaten i kommunens grundskola. Uppföljningarna grundar sig på statistik från Kommun och Landstingsdatabasen (Kolada), Statistiska centralbyrån (Scb) och Skolverket.

Bilaga 1 visar på sidan 1 att kommunen har, relaterat övriga kommuner i landet, hög kostnad per betygspoäng och elev i årskurs 9. På sidan 2 visas att meritvärdet i årskurs 9 läsåret 2016/2017 exklusive nyinvandrade och övriga okänd bakgrund är väldigt lågt jämfört med övriga kommuner i landet. Sidan 3 visar utvecklingen rörande ämnet matematik där resultaten tillhör de bättre i landet. Trenden redovisas i det undre linjediagrammet och där kan utläsas att sedan 2015 har skett en drastisk förbättring av betygsresultaten i matematik. Detta resultat torde tyda på att det i matematikundervisningen finns inslag som borde kunna nyttjas inom andra ämnen för att generellt höja elevernas betyg.

Bilaga 2 redovisar elevernas resultat i årskurs 3, årskurs 6 och årskurs 9 dels generellt och i vissa ämnen. Rent generellt kan konstateras att elevernas resultat i en klar majoritet av år understiger genomsnittet bland samtliga kommuner i landet.

Bilaga 3 visar slutbetyg per ämne i årskurs 9 läsåret 2016/2017 i form av andel med betyg A-E i förekommande ämnen. Vad gäller naturorienterande ämnen (biologi, fysik och kemi) kan konstateras att det skiljer mycket stort mellan ämnena där fysik har mellan 23 och 29 procentenheter större andel elever som har betygen A-E än i ämnen biologi och kemi. Beträffande de samhällsorienterande ämnena finns två kategorier resultat, geografi och religionskunskap har en andel elever med 73,5 procent som har betygen A-E och historia och samhällskunskap med andel av cirka 80 procent. Generellt är betygen i de samhällsorienterande ämnena låga. Vad gäller övriga ämnen (bild, engelska, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, matematik, moderna språk, musik, slöjd, svenska och teknik) har samtliga ämnen en andel elever med betygen A-E som överstiger 90 procent

utom svenska samt engelska. Det senare ämnet avviker markant, enbart 74 procent av eleverna har betygen A-E.

Bilaga 4 redovisar resultat av slutbetygen i årskurs 9 med hänsyn till elevsammansättningen. Denna statistik har framtagits enligt Skolverkets Arbetsverktyg för Lokala Sambandsanalyser (SALSA). I detta arbetsverktyg nyanserad skolors betygsresultat utifrån ett modellberäknat värde som tar hänsyn till föräldrarnas genomsnittliga utbildningsnivå, andel nyinvandrade elever, andel pojkar, andel elever födda i Sverige med utomlandsfödda föräldrar, andel elever födda utomlands och andel elever med okänd bakgrund. Måttet andel elever födda i Sverige med utomlandsfödda föräldrar och andel elever födda utomlands användes till och med 2012. Andel nyinvandrade elever användes 2013, 2014 och 2016. Från och med 2017 användes bakgrundsvariabeln nyinvandrade elever och elever med okänd bakgrund. I redovisningen anges även residual som utgör skillnaden mellan faktiskt värde och modellberäknat värde där negativ residual visar att det faktiska värdet understiger det värde som borde uppnås enligt det modellberäknade värdet. Positiv residual visar att resultatet överstiger det modellbaserade värdet. Ytterligare information om SALSA kan läsas på Skolverkets webbplats. Avvikelser i residualen beträffande genomsnittligt meritvärde kan hänföras till avrundningar.

Skolverket anger att SALSA skall tolkas med försiktighet. I bilaga 4 framgår de faktiska och modellberäknade värdena för andel som uppnått målen och genomsnittligt meritvärde i slutbetygen för årskurs 9 åren 2005-2017 i kommunen. I en mycket stor majoritet av resultatvärdena är residualen negativ, vilket indikerar att när hänsyn tas till de variabler som anges i SALSA, uppnår ändå inte skolan i kommunen det resultat den borde uppnå. Detta skulle innebära att det finns andra förklaringsgrunder till elevernas slutbetyg i årskurs 9 än de variabler som finns i SALSA.

Förslag

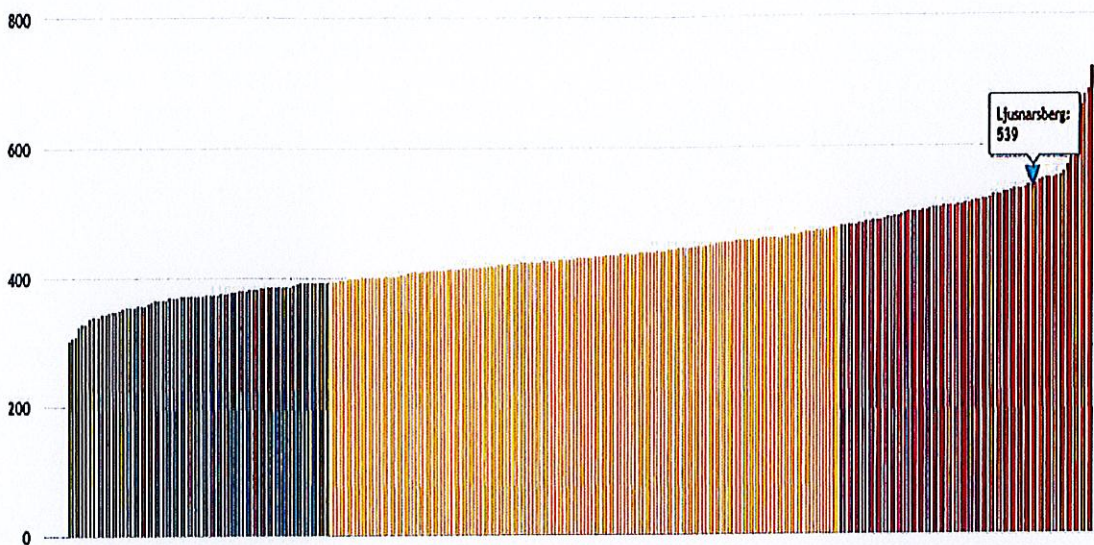
Undertecknade föreslår kommunstyrelsen godkänna uppföljningen.

Torbjörn Lentz
Utredare

Anders Andersson
Kanslichef

Bilaga 1

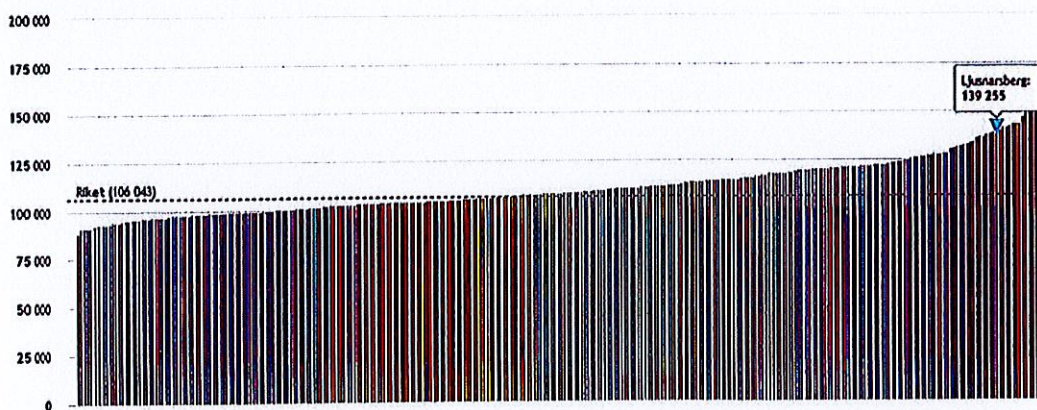
Kostnad/betygspoäng årskurs 9 2017

Måttet är tvådelat och beskriver både ekonomi och Kvalitet i kommunens skolor. I ekonomin ingår bruttokostnader i grundskolan minus ev. försäljning till andra kommuner och minus ev. Interna poster. Även lokalkostnader ska tas bort. Den andra delen är meritvärdet i årskurs 9. Här tar man genomsnittliga meritvärdet exkl. nyanlända. Ovan ser vi resultatet för läsåret 2016/2017, vilket innebär att vi jämför kostnad per elev 2016 med genomsnittligt meritvärde läsåret 2016/2017. Vårt resultat är 539 kronor per betygspoäng. Vi tillhör således de 10 % kommuner som har högst kostnad per betygspoäng.

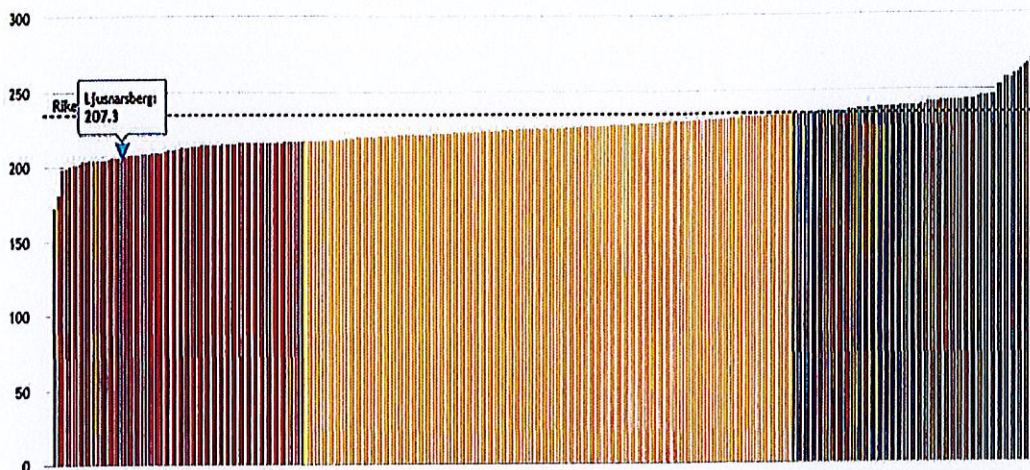
Förklaringar till resultatet

Kostnad per elev i grundskolan 2016 (inklusive lokalkostnader)

Vi har en mycket hög kostnad per grundskoleelev jämfört med andra kommuner. Kostnaden per grundskoleelev 2016 Var 139 255 kr. Den ökade mellan 2014 och 2016 med 25%. Under 2017 har kostnaden per grundskoleelev ökat till 151 900 kr, trots att lokalkostnader gått ned, då vi bara har en skolenhet kvar.

Meritvärde årskurs 9 läsåret 2016-2017 (exkl. nyinvandrade och övr. med okänd bakgrund)

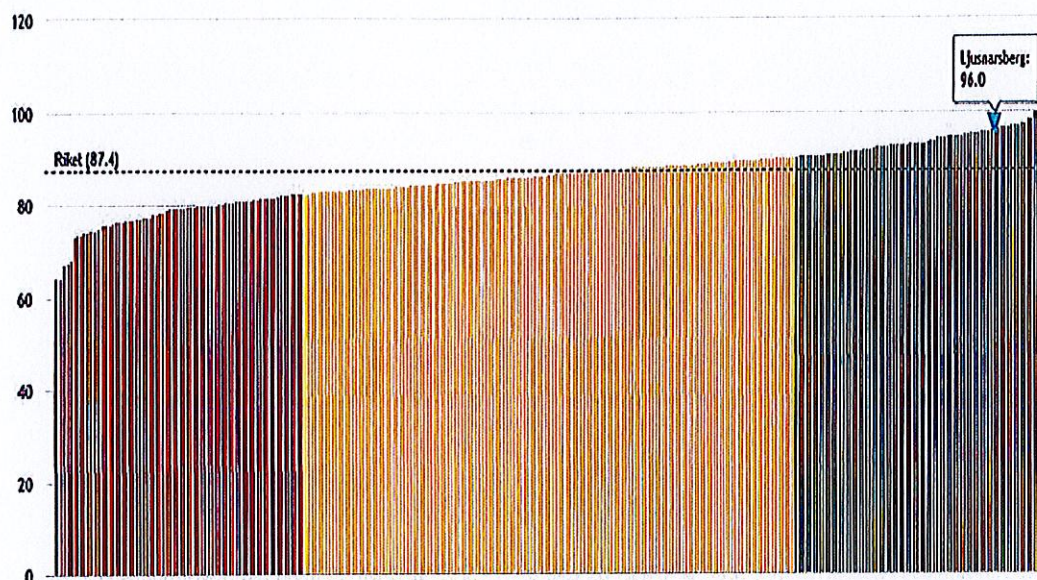
Även här ligger vi dåligt till jämfört med andra kommuner. Resultatet visar att vi inte kan ange som orsak att vi har tagit emot många flyktingbarn, då meritvärdet är lågt jämfört med andra kommuner även när den gruppen tas bort. Meritvärdet har varit lågt under en längre period.

Orsaker

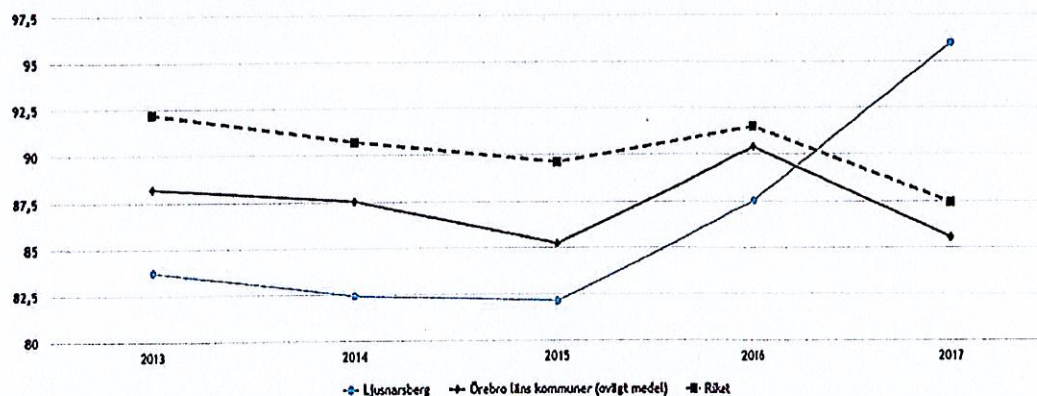
Ett antal elevassistenter har anställts utöver budget. Det påbörjades för några år sedan. Projekt som "Nyanlända" har startats och sedan utökats i fler etapper. Dessa projekt skulle finansieras av bidrag från Skolverket och Migrationsverket. 2017 kostade enbart projekt "Nyanlända" 3 450 000 kronor mer än bidragen, vilket motsvarar 7 950 kronor per grundskoleelev. Under 2018 har projektet utökats ytterligare. Även andra projekt där skolverket är med och delfinansierar har påbörjats. Finns det mål för dessa projekt, och i så fall vilka?. Om kostnad per betygspoäng i årkurs 9 ska vara på samma nivå läsåret 2017/2018 som läsåret 2016/2017 krävs ett meritvärde på över 250. Enligt utfallet per den 31/3 2018 ökar kostnaderna snarare än att de minskar, - 1,3 milj. Kronor på Skolchefens ansvar och - 3,7 milj. kronor på Rektorns ansvar. När det gäller meritvärdet är det lågt oavsett om vi räknar med nyanlända eller inte. Meritvärdet för elever i årskurs 9 läsåret 2016/2017, exkl. nyanlända var 207,3. Här brukar orsaker som föräldrars låga utbildning anges som orsak. Även andra strukturella skillnader brukar tas upp. Är det så enkelt att förklara resultatet med dessa påståenden?, eller finns det andra avvikelser som är intressanta att analysera.

Undantag

Elever i årskurs 9 som har lägst betyg E i matematik läsåret 2016/2017

Elever i årskurs 9 som har lägst betyg E i matematik (trend)

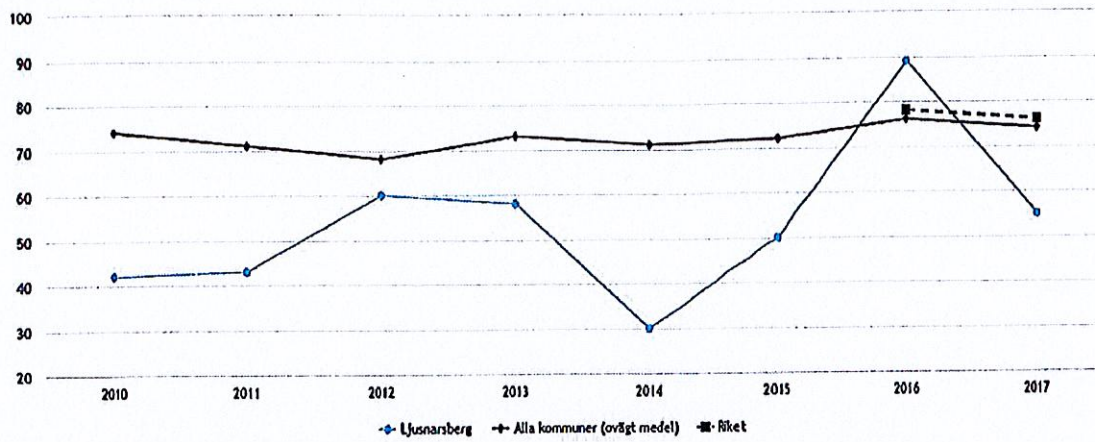
Översta diagrammet visar andel elever i årskurs 9 läsåret 2016/2017 som blev godkända i ämnet matematik. Det nedre diagrammet visar andel elever i årskurs 9 som blivit godkända i matematik de senaste 5 läsåren. Det är inte bara ett bra resultat det senaste läsåret, utan också en resultatförbättring över tid. Här finns det ett undantag som bör analyseras. Resultatet i matematik visar att man kan inte bara använda förklaringar som föräldrars låga utbildning eller att eleverna har koncentrationssvårigheter mm.

Kostnad/betygspoäng i årskurs 9

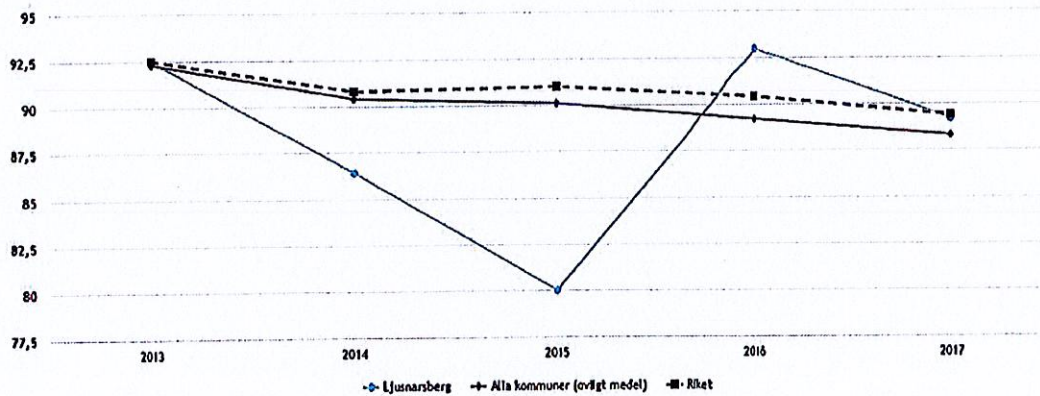
Eftersom projektet "nyanlända" är igång bör vi inte bara jämföra kostnad/betygspoäng exkluderat den elevgruppen, utan också titta på resultatförändringar där nämnda grupp är medräknad. För läsåret 2016/2017 var kostnad/betygspoäng i årskurs 9 exkl. nyanlända 539 kronor och motsvarande kostnad/betygspoäng alla elever inkluderat 588 kronor. Här bör det finnas ett mål i projektet avseende meritvärdet för gruppen nyanlända. Man bör även anpassa projektet till hur många elever vi har i framtiden som har varit här kortare tid än fyra år.

Bilaga 2

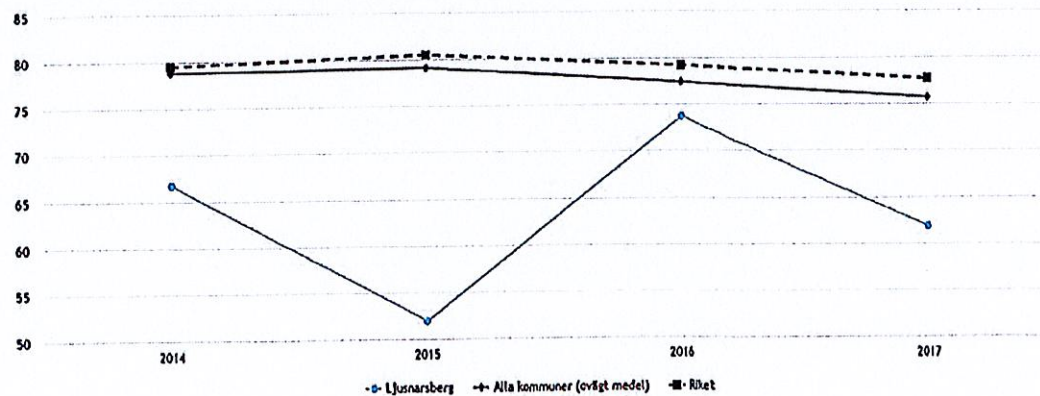
Antal elever i åk 3 som deltagit i alla delprov och klarat alla delprov i svenska och svenska som andra språk.

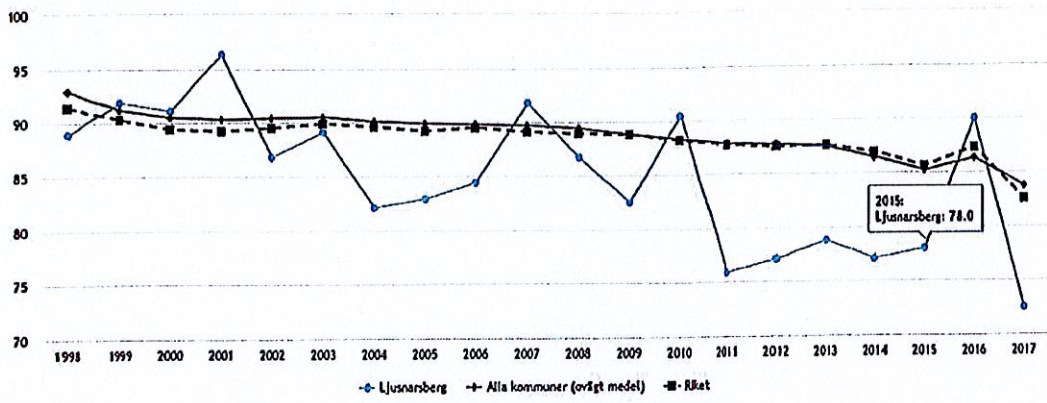
Elever i åk 6 med lägst betyg E i matematik.

Elever i åk 6 som har klarat kunskapskraven i alla ämnen.

Elever i åk 9 behöriga till yrkesprogram.

Grundskolan - Slutbetyg per ämne i årskurs 9

Läsåret 2016/17

Visar uppgifter för: Ljusnarsberg (geografiskt område), samtliga huvudmän

Genomsnittlig betygspoäng och andel (%) med betyg A-E per ämne, för elever i årskurs 9 med betyg enligt det mål- och kunskapsrelaterade betygssystemet

Ämne	Totalt	Antal elever		Betygs- poäng	Totalt Andel (%) med A-E	Flickor		Pojkar	
		Flickor	Pojkar			Betygs- poäng	Andel (%) med A-E	Betygs- poäng	Andel (%) med A-E
Bild	50	23	27	12,0	94,0	13,5	95,7	10,7	92,6
Engelska	50	23	27	10,8	74,0	10,3	78,3	10,8	70,4
Hem och konsumentkunskap	50	23	27	14,6	94,0	16,4	95,7	13,1	92,6
Idrott och hälsa	50	23	27	14,9	98,0	14,8	95,7	15,0	100,0
Matematik	50	23	27	12,8	96,0	12,2	91,3	13,0	100,0
Moderna språk, språkval	29	13	16	13,7	96,6	14,4	100,0	13,1	93,8
Musik	50	23	27	12,1	94,0	12,8	95,7	11,5	92,6
Biologi	48	22	26	8,9	75,0	10,1	72,7	9,8	76,9
Fysik	49	22	27	12,8	98,0	12,8	100,0	12,7	98,3
Kemi	48	22	26	8,9	68,8	8,9	68,2	8,9	69,2
Geografi	49	22	27	9,2	73,5	9,4	72,7	9,0	74,1
Historia	49	22	27	9,8	79,6	9,3	77,3	10,3	81,5
Religionskunskap	49	22	27	9,3	73,5	10,0	77,3	8,7	70,4
Samhällskunskap	50	23	27	11,0	82,0	11,3	82,6	10,6	81,5
Sköjd	50	23	27	14,3	96,0	14,9	95,7	13,8	96,3
Svenska	40	19	21	11,4	85,0	12,1	89,5	10,8	81,0
Svenska som andraspråk	10	5,3
Teknik	50	23	27	13,2	100,0	13,4	100,0	13,0	100,0

Rapportbeskrivning och definitioner etc.

Samtliga uppgifter avser elever med betyg enligt det mål- och kunskapsrelaterade betygssystemet. Uppgifterna avser betyg före provning. Observera att om resultatuppgiften baseras på färre än 10 elever, dubbelprickas den. Då visas två prickar (..) istället för utfall. Om data saknas visas en prick (.) istället för utfall.

- * Antal elever Antal elever respektive antal pojkar och flickor som har slutbetyg alternativt underlag saknas i respektive ämne. Elever som saknade godkänt betyg i alla ämnen ingår. Fram till 2012/13 ingick inte elever som saknade godkänt betyg i alla ämnen i redovisningen.
- * Betygspoäng Betygspoängen utgörs av ett genomsnitt av betygsvärdena i ämnesbetygen (F=0, E=10, D=12,5, C=15, B=17,5 och A=20). Det möjliga värdet är 0-20 poäng. Den genomsnittliga betygspoängen beräknas för de elever som fått betyg A-F i respektive ämne.
- * Andel (%) elever med A-E Andel elever som har fått godkänt betyg, A-E av de elever som har fått A-F eller streck (-), dvs underlag saknas. Elever som saknade godkänt betyg i alla ämnen ingick ej 2012/13 och tidigare. Från 2013/14 ingår de i redovisningen.

Bilaga 4

Resultat av slutbetyg i årskurs 9 med hänsyn till elevsammansättning

År	Andel (%) som uppnått kunskapsmålen			Genomsnittligt meritvärde		
	Faktiskt värde	Modellberäknat värde	Residual	Faktiskt värde	Modellberäknat värde	Residual
2005	68	73	-5	188	194	-5
2006	74	79	-5	190	207	-17
2007	80	73	7	198	198	2
2008	71	73	-2	186	195	-8
2009	73	72	1	189	194	-4
2010	86	74	12	198	201	-3
2011	66	77	-11	186	201	-15
2012	60	75	-15	178	198	-20
2013	60	72	-12	177	204	-27
2014	47	77	-30	174	213	-38
2015	62	73	-12	193	211	-18
2016	69	72	-3	186	209	-23
2017	54	58	-4	190	194	-4